

Societat

En els pitjors rànquings

XIFRES • Catalunya retalla a la meitat les llistes d'espera però continua sent la comunitat amb més persones, unes 70.000, que tenen dret a la prestació de dependència i no la perceben **OBJECTIU** • El govern es "conjura" a escurçar els terminis i hi destina 2.007 milions **CLAM** • El Col·legi de Treballadors Socials diu que "res ha canviat" i que calen més recursos

Elena Ferran
BARCELONA

En l'últim any, Catalunya ha reduït a la meitat el temps d'espera per accedir a serveis i prestacions per a persones amb dependència, però, tot i això, els terminis de resolució continuen sent excessius i superen els nou mesos de mitjana. Segons l'informe del sistema de l'autonomia i l'atenció a la dependència elaborat pel Ministeri de Drets Socials i Agenda 2030 l'agost del 2021, una persona havia d'esperar-se 613 dies per obtenir les valoracions de grau i de programes individuals d'atenció (PIA) a la dependència, una xifra que es va reduir fins als 294 dies a finals del 2022. Tot i escurçar el temps d'espera, la burocràcia en els procediments i les dades continua sent un periple per a les famílies que sol·liciten rebre els serveis o prestacions per millorar l'atenció dels usuaris que van perdent autonomia, i que afecta en bona part les persones de més edat.

En total a Catalunya consten 354.754 sol·licituds de grau de dependència, les quals suposen un 17,9% de totes les peticions registrades a l'Estat espanyol. És la segona comunitat autònoma, després d'Andalusia, on es presenten més sol·licituds i on el nombre de nous dependents (20.999 persones) va créixer un 12,58% més que l'anterior exercici, mentre que a les resta de comunitats aquest percentatge no superava de mitjana el 7,5%. Així ho recull l'Observatori de la Dependència que elabora l'Associació de Gerents i Directores de Serveis Socials i que alerta que s'està molt lluny de posar fi a les llistes d'espera si no s'hi aboquen més recursos. Segons els càlculs que fan els directors, a aquest ritme caldrien vuit anys per eliminar les llistes d'espera actuals. L'informe recull que fins al novembre del 2022 van morir a Catalunya 13.081 persones sol·licitants d'aquesta prestació.

Les xifres constaten que a final d'any eren 257.644 persones les que tenien un grau reconegut i 187.630 les beneficiàries, amb una diferència de 70.000 sol·licitants que tot i tenir dret a una prestació no la perceben. És el que es coneix com els llimbs de la dependència, i que en el cas de Catalunya, com assenyala l'informe citat, augmenta en 5.150 persones, el 27% del total dels sol·licitants, quan la mitjana a la resta de comunitats se situa en l'11,9%.

Les persones grans són les principals usuàries de la prestació i els serveis a la dependència ■ QUIM PUIG

Mal atesos
Un 45% de les queixes dels ciutadans respecte al tracte amb l'administració que arriben al Síndic de Greuges tenen a veure amb l'àmbit social. Les llistes d'espera i les queixes sanitàries són les més nombroses en aquest àmbit. L'any passat la institució va atendre 159 queixes i consultes referents a la llei de la dependència.

La percepció dels professionals a Catalunya és que s'ha millorat en alguns àmbits per retallar les llistes d'espera però és "insuficient" per donar resposta a les necessitats dels usuaris. "Cal molta feina darrere perquè res ha canviat respecte al 2020 abans que s'introduís el pla de xoc per revertir les llistes", explica Lúcia Sánchez, membre de la comissió de la dependència al Col·legi de Treballadors Socials de Catalunya. Els tràmits s'han automatitzat i agilitzat pel que fa a la prestació econòmica vinculada quan es fa la revisió del grau de l'usuari però, com assenyala Sánchez, aquesta és una "mins part" de tot el circuit a la dependència. Al seu parer cal reforçar els equips de professionals que es desplacen als domicilis per reduir el temps d'espera d'una visita que es pot allargar de tres a sis mesos. Un

cop feta la valoració, les famílies encara han d'esperar de dos a tres mesos més abans no reben la carta on drets Drets Socials els comunica la valoració. És aleshores quan poden formular el darrer tràmit per demanar cita als Serveis Socials i gestionar el pla individual que dona lloc a la prestació o serveis. "S'ha d'avançar en la digitalització però ser conscients de la bretxa digital dels usuaris que són persones grans", alerta Sánchez, que defensa més atenció i recursos per a les famílies que "estan al darrere i prioritzen l'atenció a l'usuari per arribar on no ho fa l'administració".

Pla de xoc, a les llistes

El Departament de Drets Socials s'ha proposat retallar els temps d'espera per rebre una valoració de grau i la resolució dels PIA, que són

els programes individuals que donen lloc a les prestacions i serveis com ara les residències i centres de dia. El conseller de Drets Socials, Carles Campuzano, ha reiterat que el govern s'ha "conjurat" per agilitzar els processos i incrementar les valoracions que millorin l'atenció als usuaris. El govern preveu destinar 2.007 milions del pressupost a la dependència i a la discapacitat a més d'incrementar en 4.500 les noves places residencials amb finançament públic, fet que ha de contribuir a reduir les llistes d'espera. En concret, uns 17,2 milions d'euros han de reduir les llistes d'espera de valoració del grau de discapacitat i del grau de dependència i uns 460 milions més serviran per crear noves prestacions vinculades al servei i millorar-ne les existents per tal que es puguin reduir també les llistes d'espera. En aquest sentit, 81,3 milions han de servir per crear noves places en els serveis d'atenció a la dependència.

Malgrat l'augment de les partides a la dependència, el govern denuncia "l'infr finançament crònic" de

Catalunya és la segona comunitat autònoma, després d'Andalusia, on es presenten més sol·licituds

la llei de la dependència, que des que es va posar en marxa ha suposat una inversió de 18.000 milions a Catalunya, dels quals l'Estat espanyol n'ha aportat 3.000, la mateixa xifra que han aportat els usuaris a través del copagament, i els 12.000 milions restants els ha aportat la Generalitat. L'executiu de Pedro Sánchez i les comunitats es van fixar un pla de xoc per reduir les llistes d'espera de la dependència en 60.000 persones, però segons les dades de l'Imerso s'hauria arribat a 38.807 dependents. A través d'un comunicat, la conselleria qüestionava les llistes de la dependència de l'Imerso i considera que hi ha una "asincronia" amb les dades perquè s'inclouen 23.450 expedients que segons el Departament estan arxivats i no haurien d'aparèixer.

Catalunya és el territori de l'Estat espanyol que té un nombre absolut més alt de persones en atenció residencial, amb un total de 38.502 places. Les llistes d'espera per accedir a una plaça residencial i als serveis assistencials a la dependència varien en funció del territori. ■